

11.8.2017

Liikenne- ja viestintävirasto
LVM/441/03/2017

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi postin toimipisteiden sijoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston asetusta postin eli postilain tarkoittaman yleispalvelun tarjoajan toimipisteiden sijoittamisesta ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Asetusmuutos edistää pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmassa keskeiseksi tavoitteeksi nostettua normien purkamista. Asetuksen muuttaminen liittyy myös postilain uudistamiseen.

Asetusmuutos mahdollistaisi postin toimipisteiden harventamisen vain yhteen kuntaa kohden. Toisin sanoen muutoksen jälkeen yleispalveluvelvoitteen piirissä olevia käteismaksullisia paketteja ulkomaille tarvitsisi tarjota enää yhdessä toimipisteessä per kunta.

Suomen Yrittäjien (SY) lausunto:

Hyväksymme esityksen varauksin. Esitys seuraa Posti Groupin viimeaikaisia toimia suuntaan, että postipalveluihin Suomessa liittyvää palveluntarjontaa pyritään supistamaan, ja muuhun liiketoimintaan liittyvää liiketoimintaa lisäämään. Yhtiön toiminta-ajatuksen tulisi olla postipalveluiden tarjoaminen. Emme kannata kehitystä, joka kannustaa Postia muihin tehtäviin kuin postipalveluihin. Esityksellä saattaa olla myös elinkeinotoiminnan edellytyksiä heikentäviä vaikutuksia. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että Posti toimii postipalveluissa tehokkaasti, koska se tapahtuu asiakkaiden rahoittamana.

Yrittäjien näkemys Posti Groupin toiminnasta

Posti ei enää ole yrittäjien mielestä luotettava kumppani määrääjässä vastaanottajalle toimitettavissa lähetyksissä. Hinnat ovat nousseet erityisesti osoitteettomassa ja osoitteellisessa päiväjakelussa. Vaikka lainsäädännön esteitä kilpailevan toiminnan syntymiselle on purettu, Postin tosiasiallinen monopoliasema on tehnyt siitä neuvotteluhaluttoman kumppanin yrityksille. Yritykset ovat kritisoineet Postia ja vähentäneet sen käyttöä.

Postin strategia 10 prosentin kasvusta uusista tuotteista on nähty haluttomuutena kehittää toimivia postipalveluita, ja sen sijaan haluna laajeta toimialoille, jossa on jo kilpaillut markkinat. Postin kotipalvelut, ruohonleikkaus, bensabongaus, sisälogistiikka ja elintarvikekuljetukset hyllytyksineen on etumatalla yksityisiin vastaaviin toimijoihin nähden, sillä Postilla on vahva,

aiemman ja lakiin perustuvan monopoliaseman perusteella saavutettu taloudellinen asema, ja synergiaetuja reiteistä, joita ne muutoinkin kulkevat.

Eduskunnan juuri hyväksymä postilaki harventaa yleispalvelun jakeluvelvoitetta alueilla, joilla on myös varhaisjakelu. Muilla alueilla Posti velvoitettiin järjestämään postipalveluiden jakelu hankintalain mukaisen kilpailutusmenettelyn kautta. Postilain muutos on mielestämme digitalisoituneessa maailmassa perusteltu. Lainmuutoksen tulisi näkyä Postin ylituotannon asteittaisena purkamisena sen kaikilla liiketoiminta-alueilla.

Yrittäjien vaatimukset Postin omistajaohjaukseen

Postin tarkoituksenmukainen rooli tulevaisuudessa on toimia valtakunnallisena lajitteluosaajana ja ammattimaisena ostajana ja kilpailuttajana jakelupalveluissa. Tuotannon Posti voisi hankkia kokonaan markkinoilta.

Jakelupalveluiden kilpailutukset tulisi toteuttaa riittävän pieninä kokonaisuuksina, jotta pienemmilläkin yrityksillä on mahdollisuus olla mukana. Lisäksi kuljetusten yhdistämisen esimerkiksi koulukyyteihin tulee olla mahdollista palveluntuottajalle, jotta hallitusohjelmataavoitteet tuetuista henkilökuljetuksista saatavista 10 % säästöistä toteutuisivat.

Jakelukertojen harventamista voidaan maltillisesti tehdä, mikäli perillemenosta luvatussa aikataulussa pidetään kiinni.

Postia tulee ohjata vetäytymään muista kuin postinjakeluun liittyvistä liiketoiminnoista. Ostajaa muille toiminnoille etsittäessä on tärkeää, että myynti tapahtuu niin pienissä osissa, ettei ostajalle pääse muodostamaan monopolia esimerkiksi maakunnallisilla markkinoilla.

Suomen Yrittäjät
kilpailuasioiden päällikkö Satu Grekin